

IVO TRIPKOVIC

Split

Pitanje štete i odgovornosti

Kako tretirati pitanje štete i tko je odgovoran za istu ako je u jednoj luci iskrcano manje tereta, a u drugoj za toliko više.

Konkretno se radi o brodu »Kupres« — Jugoslavenske oceanske plovidbe iz Kotora, koji je sa dvije teretnice u toku 1968. godine preuzeo teret pamuka i to 96 bala za Genovu, a 3647 bala za Ploče.

Slučaj je htio da se u Genovi umjesto 96 bala iskrcalo 86 bala, dakle 10 bala manje.

U prvom redu treba napomenuti da je teret prevažan na osnovu *linijskih usluga* iz čega slijedi da se primopredaja robe vršila »pod čekrku«, a što znači da u momentu iskrcanja robe s broda na obalu prestaje odgovornost brodarka. Naime spor je nastao između Jugoslavenske oceanske plovidbe iz Kotora kao tužioca i »Transšpeda« Beograd — filijale Ploče kao tuženika odnosno primaoca robe, tj. tužitelj tereti tuženika za ovih 10 spornih bala u vrijednosti od 17.500,— dinara.

Split

Teretnica br. 1 Brownsvich Texas od 3. XII 1967. glasi na 3647 bala. Prema brojačkim listićima i pregledu dnevnog ukrcaja i iskrcanja tereta od 23. I 1968. potpisano od poduzeća »Jugoinspekt« Sarajevo, proizlazi, da je u Pločama iskrcano i predano primaocu 3657 bala pamuka, znači 10 bala više nego što je navedeno u citiranoj teretnici.

S druge strane teretnica br. 1 Galveston od 9. XII 1967. glasi na 98 bala pamuka, a iz dokumentacije koju je tužitelj priložio u sporu i baš »nota di debito« od 10. IX 1968. »trasera« od 7. II 1968. »potvrde carinarnice u Genovi« o manjku 10 bala pamuka i »potvrde poduzeća Sisa Genova« od 13. III 1968. o manjku tereta, a koji manjak je potvrđen na odnosnoj teretnici, te »Recciv of cargo« od 30. I 1968. tj. upravo onaj dan kad se dovršio iskrcaj robe u Genovi, a koji je potpisan od predstavnika »Sisa« Genova i od prvog oficira palube M/b »Kupres« gdje stoji: »d'oci balle in dubio meno« proizlazi za dokazano, da je praktično u Genovi iskrcano 10 bala pamuka manje, naime iskrcano svega 88 bala pamuka.

Prema tome iz prednjega nedvojbeno slijedi da je u Pločama iskrcano 10 bala više.

Okolnost, da je brojanje bala u Pločama obavljeno od strane specijaliziranog poduzeća za ove poslove i baš »Jugoinspekta« Sarajevo, i da su priloženi listići potpisani i uredno vođeni, da nemaju nikakvih umetanja ili brisanja niti križanja. Okružni privredni sud u Splitu pravilno je našao za dokazano stanovište tužitelja jer ovakovi brojački listići pružaju pun dokaz u normalno i brižljivo funkcioniranje kvalificiranog poduzeća za ove poslove i u vezi da je konkretni posao savjesno i obavljen i izvršen.

Isto tako prvostepeni sud opravdano nije prihvatio stanovište tuženika da bi se u ovom predmetu moralo uzeti u obzir koliko je bala pamuka predano krajnjem korisniku tj. vojnom poduzeću »Milan Blagojević« — Lučani, jer se primopredaja robe vršila »pod čekrku«, a što znači, kao što se već istaklo, da u cnom času kada je roba s broda iskrcana na obalu prestaje odgovornost brodarka.

Viši privredni sud u Zagrebu kao drugostepeni sud u cjelosti je prihvatio stanovište prvostepenog suda i presudu potvrdio.